CZĘŚĆ LI — № 31. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preunmerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 29 Kwietnia / 11 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 28 Kwietnia / 10 Maja.

MANIFEST CESARSKI.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, ALEXANDER DRUGI,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ

i t. d., i t. d., i t. d.,

Z powodu obecnych wojennych okoliczności, uznając koniecznem dokompletować Nasze Armije i Flotty, rozkazujemy:

1.) Trzynasty kolejny częściowy zaciąg, licząc po dwunastu ludzi z każdego dusz-tysiąca dokonać, na zasadzie osobnego rozrządczego Ukazu, wraz z niniejszym Rządzącemu Senatowi danego, z następujących siedmnastu gubernij Zachodniej strefy Cesarstwa: Wileńskiej, Witebskiej, Wołyńskiej, Grodzieńskiej, Ekaterynosławskiej, Estlandskiej, Kowieńskiej, Kijowskiej, Kurlandskiej, Liflandskiej, Mińskiej, Mohylewskiej, Pskowskiej, Podolskiej, Połtawskiej, Charkowskiej i Czernihowskiej.

2.) Zaciąg ten rozpocząć od 1 Czerwca i ukończyć po 1 Lipca, bieżącego 1855 roku.

3.) Starozakonnych od dawania rekrutów w obecnym zaciągu oswobodzić.

Dan w S.-Petersburgu, w dniu 24 Kwietnia, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc ośmset pięćdziesiąt piątego, a Panowania Naszego, pierwszego.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

—

Ukaz Rządzącemu Senatowi.

Manifestem, dnia dzisiejszego wydanym, nakazawszy dokonać trzynasty kolejny częściowy zaciąg z siedmnastu gubernij Zachodniej strefy Państwa, w tymże Manifeście wymienionych, rozkazujemy:

1.) Zaciąg ten rozpocząć od 1 Czerwca a ukończyć po 1 Lipca bieżącego 1855 roku.

2.) Na umundurowanie rekrutów pobrać od zdających pieniądze według cen, jakich to umundurowanie kosztuje Wydziałowi Komisoryatskiemu, mianowicie po dziesięć rubli dwadzieścia kopiejek srebrem.

Rozporządzenia tyczące się wojskowości pozostawiliśmy Ministrowi Wojny, skuteczne zaś odbywanie i ukończenie tego zaciągu, poruczamy pilności Rządzącego Senatu.

Panu Ministrowi Wojny.

Manifestem, dnia dzisiejszego wydanym, nakazawszy dokonanie w roku bieżącym trzynastego kolejnego częściowego zaciągu ze siedmnastu gubernij Zachodniej strefy Cesarstwa, w tymże Manifeście wymienionych, rozkazujemy:

1.) Rekrutów, którzy w tym zaciągu będą pobrani, rozmieścić po wojskach, stosownie do danych wam w tym przedmiocie rozkazów.

2.) We względzie umundurowania rekrutów przewodniczyć się przepisanemi na ten przedmiot prawidłami.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

S.-Petersburg, 24 Kwietna 1855 roku.

NOWINY DWORU.

W Niedzielę, 24 Kwietnia, Pułkownik *Botzaris*, Adjutant Króla Jmci Grecyi, miał zaszczyt być przedstawionym JJ. CC. Wysokościom W. X. Konstantynowi Mikołajowiczowi i W. X. Alexandrze Józefównie.

Tegoż dnia, Pułkownik *Botzaris*, miał również zaszczyt być przedstawionym J. C. Wysokości W. X. Helenie Pawłownie.

—

Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Wojskowości, z dnia 24 Kwietnia, Kornet pułku Huzarów Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabi Paskiewicza-Erywańskiego hrabia *Bobrińskoj*, mianowany Fligel-adjutantem

J. C. Mości z zaliczeniem do pułku Gwardyjskiego Huzarów J. C. Mości.

— Przez takiż Rozkaz dzienny w Wydziale Marynarki, z dnia 20 Kwietnia, wykreśleni ze spisów, zmarli: Dyrektor Depart. Arttyllery i, Jenerał-major *Tierentjew* i Jenerał-Sztab-Doktor flotty Czarnomorskiej, Rzecz. Radzca Stanu *Kiber*.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski do korpusu Inżenierów Dróg Kommunikacyj, z dnia 21 Kwietnia, Naczelnik VIII okręgu tegoż korpusu, Jenerał-major *Sławicz*, dla słabości zdrowia uwalnia się od służby z mundurem i pensyą.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 14 Kwietnia, zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Szlachtę, Marszałek powiatu Bielskiego, dymissyonowany w 1848 roku z pułku Gwardyjskiego Ułanów J. C. Wysokości W. X. Michała Pawłowicza Pułkownik *Kiersnowski*.

—

Reskrypta Cesarskie.

I.

Do Rady Wojennej.

Niezapomniany Rodzic Mój włożył na Radę Wojenną, jeszcze w roku 1832, ważny obowiązek starania się o udoskonalenie Prawodawstwa wojskowego i urządzenie wojskowego gospodarstwa. W ciągu 23 lat wszystkie czynności Rady stale dążyły do tego celu; złożone Mnie w 1854 roku zdanie sprawy przekonywa Mię o pożytecznym jego wpływie na zaopatrzenie w czasie właściwym wojsk w przedmioty zaspokojenia potrzeb. Wielostronne te rozporządzenia skierowane były ku pogodzeniu interesu Skarbu z pożytkiem dla przemysłowości osób prywatnych. Za tak znakomite zasługi oświadczając Radzie Wojennej zupełną Moją łaskę i szczerą wdzięczność Moję, pozostaję doskonale pewnym, że, postępując według przyjętych zasad z równą gorliwością, Rada zawsze usprawiedliwiać będzie dobroczynne widoki i zamiary Wysokiego swojego Ustanowiciela.

II.

Do Audytoryatu Jeneralnego Ministerstwa Wojny.

Ustanowienie Audytoryatu Jeneralnego w roku 1832 było dowodem ojcowskiej troskliwości w Bogu zeszłego Rodzica Mojego o moralność wojsk. Pilnie bacząc, iżby w wojennem sądownictwie niewinny zawsze znajdował obronę i sposób udowodnienia swojej niewinności, a winny podpadał słusznemu zastosowaniu prawa, Audytoryat Jeneralny osiąga wysoki cel, sobie wskazany. Świadczy o tém zdanie sprawy o czynnościach jego za rok 1854. Przekonywając się ze szczerą wdzięcznością o tak chwalebném dążeniu ku ziszczeniu dobroczynnych widoków Mojego niezapomnianego Rodzica, mam Sobie za osobliwą przyjemność oświadczyć Prezesowi i Członkom Audytoryatu Jeneralnego, niemniej Jenerał-Audytorowi Ministerstwa Wojny, Moją zupełną łaskę.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

W S.-Petersburgu, 17 Kwietnia 1855 roku.

—

Przez Dyplomata Cesarskie z dnia 17 Kwietnia, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego z bryliantami, Prezes Kantoru Dworu, Wielki Marszałek Dworu hrabia *Szuwałow*; — Orła Białego, Koniuszy Dworu *Tołstoj*, Vice-Prezes Kantoru Stajen Dworu, Koniuszy hrabia *Suchtelen*; — Św. Włodzimierza 2 klassy, Wielki Mistrz Obrzędów Dworu, Radzca Tajny hrabia *Borch*, Członek Kapituły Orderów, Jenerał-porucznik *Biełogużew* i Lejb-Medyk Dworu J. C. Mości Radzca Tajny *Reinhold*.

— Przez Ukaz Cesarski dany do Rad Opiekuńczych Cesarskiego Domu Wychowania z dnia 13 Marca b. r. Instytuty Petersburski, Moskiewski i Gatczyński, dla przytułku i wychowania sierot pozostałych po sztab i ober-oficerach tak wojskowych jak cywilnych, ustanowionych przez zeszłego w Bogu Cesarza Mikołaja I przy Domach Wychowania, w roku 1837 i liczące dziś przeszło dwa tysiące dzieci, na pamiątkę N. Założyciela swego mają się na przyszłość nazywać Nikołajewskiemi Sierocemi Instytutami.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kantoru Dworu, z dnia 9 Kwietnia, Pani Zofija *Apraxin*, Wdowa po Jenerał-majorze, na własną prośbę otrzymuje uwolnienie od urzędu Mistrzyni Dworu J. C. Wysokości W. X. Konstantyna Mikołajowicza; — 11 Kwietnia, Panna Marya *Annienkow* Najłaskawiej mianowana Frejliną J. C. Wysokości W. X. Alexandry Józefowny.

—

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 24 Kwietnia pozostało chorych 152 — w ciągu doby zachorow. 11 — wyzdr. 10 — umarło 9 — po 25 Kwietnia pozostało chorych 144.

W ciągu doby zachor. 17 — wyzdr. 7 — umarło 6 — po 26 Kwietnia pozostało chorych 148.

W ciągu doby zachor. 17 — wyzdr. 6 — umarło 7 — po 27 Kwietnia pozostało chorych 152.

—

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Korrespondencya z Konstantynopolu, z dnia 16 Kwietnia, do *Gazety Narodowej Berlińskiej* donosi, że bombardowanie Sewastopolu jest uważane jako przedsięwzięcie chybione. Korrespondent według powieści naocznego świadka twierdzi, że strata armij sprzymierzonych tak w zabitych jak w rannych jest bardzo znaczna.

— Raport lorda Raglan z dnia 14 Kwietnia potwierdza wiadomości, że szkody zrządzone przez oblegających w warowniach Sewastopolskich są naprawiane w ciągu nocy; zadaje też fałsz korrespondencyom francuzkim, podług których strzały rossyan są bardzo nietrafne; lord Raglan przeciwnie utrzymuje, i daje tego dowody w słowach następujących: «Ogień nieprzyjacielski był w porównaniu słaby, ale strzał jego jest wyborny; zbił on nam mnóstwo dział, trafiając kulami w same ambrazury.

— Piszą ze Stambułu do *Gazety Triestskiej*, że podług nowin z Krymu, odebranych z rozmaitych źródeł, francuzi

w nocy na 7 Kwietnia nie tylko stracili dużo ludzi, ale mieli 10 dział zagwożdżonych. Korrespondent czyni na końcu uwagę, że francuzi w Konstantynopolu, którzy zrazu lekce sobie ważyli rossyan, ich taktykę, ich siły i ich twierdze, wyznają dziś jednozgodnie, że «Rossya jest wielkiem «Mocarstwem wojennem,» mającém, oficerów równie biegłych jak doświadczonych, posiadającém oraz środki i zasoby niepospolite i punkta obrony znakomicie warowne.»

— Podług korrespondencyi prywatnej, wspomnianej w *Gazecie Wrocławskiej*, spodziewano się stanowczego uderzenia na Sewastopol na 25 Kwietnia; w tym dniu miały być mocno attakowane, ze spółdziałaniem flotty, warownie broniące portu. Wieść chodziła w obozie sprzymierzonych, że nurkowie pracują nad wysadzeniem zatopionych okrętów, któremi wejście do portu jest zamknięte, dla otworzenia drogi flocie. (Z biulletynów urzędowych wiadomo, że zamiary te nie były przyprowadzone do skutku.)

— *Freudenblatt*, według nowin odebranych przez telegraf w Wiedniu, donosi, że korpus Sardyński uda się wprost do Balaklawy, zostawując w obozie Maslak tylko rezerwę od 3,000 ludzi. Gwardya Cesarska francuzka też udaje się niezwłocznie do Krymu.

— Piszą z Marsylii, 24 Kwietnia: «Okręt *Mersey* przybył tu przedwczora ze 100 ciężko rannemi, a *Alma* wczora ze 250 rannemi Krymskiemi. Wiadomości nie są nader pomyślne. Powszechném jest przekonaniem, że oblężenie nie będzie miało końca, gdyż jeżeli środki oblegających są rzeczywiście olbrzymie, zasoby obleganych przechodzą wszelkie wyrachowanie.

— Monitor Pruski pisze, że z Alexandryi odpłynął już do Krymu pułk huzarów armii indo-brytańskiej; wprędce za nim pośpieszy pułk ułanów tejże armii. Koszta przemieszczenia tych wojsk z Indyj do Krymu obrachowane są po 220 funtów sterlingów na jednego kawalerzystę a na pieszego żołnierza około połowy, co składa ogromną summę 605,000 funtów sterlingów, nielicząc podróży przez Egypt.

— Przez Marsyliją i Triest odebrano nowiny ze Stambułu po 23, a z Krymu po 21 Kwietnia. W Konstantynopolu urządzają szpitale choleryczne; do portu tamecznego przybyła fregata Sardyńska z pierwszym oddziałem korpusu wojsk tegoż kraju? w Maslak jest już 20,000 francuzów, a liczba ich ma być pomnożona do 80,000. W Persyi missya PP. Boeren i Murray nie powiodła się i daje się tam widzieć wielkie poruszenie wojska. *(P. P.)*

NIEMCY.

AUSTRYA. Przed wyjazdem z Wiednia lord John Russell i P. Drouyn de Lhuys byli przyjęci na posłuchaniu przez Cesarza. W dniu 22 Kwietnia Cesarz również przyjmował Posła Austryackiego w Berlinie hrabię Esterhazy, który miał niezwłocznie powrócić na swe stanowisko.

— *Gazeta Kolońska*, równie jak *Gazeta Szląska* zapewniają, że Austrya pracuje w tej chwili nad projektem pojednania stron wojujących.

— Poseł Rossyjski, Xiążę Gorczakow, odnowił kontrakt najmu swego mieszkania, kończący się 8 Maja, na nowe półrocze.

— Gazety Wiedeńskie mówią o rychłym wyjezdzie feldcechmistrza barona Hess do Armii, ale podług nich, będzie to tylko wycieczka inspekcyjna, do której nie przywiązują żadnej ważności.

— Podług *Gazety Augsburgskiej*, stan zdrowia armii Austryackiej jest najopłakańszy. W ciągu zimy 20,000 ludzi umarło z chorób;, w Galicyi szczególniej i w okolicach Krakowa, całkowite pułki wymierały z tyfusu.

Wiedeń, 30 Kwietnia. (Telegraf.) Co dnia oczekiwany jest manifest Cesarski o nowym zaciągu rekruta, dla uzupełnienia armii. Wydany już został Dekret, wzywający do broni wszystkich urlopowanych.

PRUSSY. W dniu 17 (29) Kwietnia, Król i Królowa JJ. obchodzili uroczyście rocznicę urodzin Cesarza Jmci Alexandra II, ucztą galową w Charlottenburgu. Król Jmć był w mundurze pułku rossyjskiego którego jest Szefem i w orderze św. Andrzeja. Xiążęta krwi byli też w mundurach rossyjskich nowej formy. Na tej uczcie znajdował się Poseł Rossyjski baron Budberg z małżonką i wszyscy urzędnicy Poselstwa Cesarskiego ze swemi małżonkami, Pierwszy Minister P. Manteuffel, Minister Wojny hrabia Waldersee, oraz inni wojskowi i cywilni dygnitarze, mający ordery rossyjskie.

— Nowa Gazeta Pruska donosi, że J. K. W. Xiążę Karol Pruski ze swym orszakiem wrócił do Berlina z Petersburga 27 Kwietnia (a nie 24, jak było ogłoszono przez omyłkę.)

NOWINY Z MORZA BALTYCKIEGO. Obwieszczenie wystawione w Memlu, od kapitana Watson, fregaty *l'Imperieuse*, oznajmuje, że zaczynając od 17 Kwietnia, port Libawski postawiony jest na stopie blokady i że tenże sam stan rzeczy został rozciągnięty na wszystkie porty, przedporty (rade) i zatoki rossyjskie, od 55 stopnia 54 minuty szerokości północnej, 21 stopnia 5 minuty długości, od Greenwich, po latarnię morską Fresind, położoną pod 58 stop. 25 min. szerokości północnej, a 21 stop. 50 min. tejże długości, w jakowej przestrzeni są mianowicie zajęte porty: Libawa, Sakenhausen, Windawa, i wejście do odnogi Ryzskiej. *(G. P.)*

DANIJA.

Piszą z Kopenhagi, 25 Kwietnia, do *Korrespondenta Hamburskiego*, że admirał Dundas, przybyły dnia tego do tej stolicy, oddał, wraz z Posłem Angielskim, P. Buchanan, wizytę Ministrowi Wojny. Nazajutrz Admirał miał mieć posłuchanie u Króla w zamku Frideriksborg. Szalupa kanonjerska *the Cuckoo* stała jeszcze w porcie Kopenhagi.

— 26 Kwietnia wrócił tu z Petersburga Xiążę Chrystjan Duński. Wiliją Admirał Dundas oddał wizytę Ministrowi Marynarki, Kommodorowi Michelsen.

— 26 Kwietnia wielki okręt linijowy 131-działowy *Duke of Wellington*, który, jak wiadomo, uszkodzony w spotkaniu z okrętem Amerykańskim przy wyjściu z Portsmouth,

musiał dla naprawy wrócić do tego portu, połączył się z flottą angielską w Kiel, dokąd też przybył okręt *Bulldog* a z nim dwie szalupy kanonijerskie parowe. Siedmnaście statków, zebrane w Kiel przed przybyciem jeszcze okrętu *Duke of Wellington* liczyły 1,000 dział i 12,000 ludzi ekwipażu. (*G. P.*)

SZWECYA.

Piszą z Hamburga do *Indépendance Belge*: «Mamy tu wiadomości ze Szwecyi po 19 Kwietnia. Żadna zmiana nie zaszła w polityczném położeniu w Stockholmie.

«Król, Sejm i wielka większość narodu są doskonale zgodni w przekonaniu o konieczności pozostania w stanie neutralno-zbrojnym. Ci, co w roku przeszłym, za ukazaniem się admirała Napiera przed Stockholmem, pośpieszyli się z nadzieją wzmożenia się Szwecyi w potęgę i rozległość, przez czynny udział w wojnie na morzu Baltyckiém, są dziś zupełnie wytrzeźwieni z tych marzeń. Gdy wypadki kampanii nie odpowiedziały oczekiwaniom Szwedzkiego narodu, w opinii publicznej odbył się przewrot powszechny i całkowity.

«Jakoż, donoszą ze Stockholmu, że dwa Zachodnie Mocarstwa zdają się dziś być tak mocno przekonane o stałem postanowieniu Szwecyi wytrwania w neutralności, że zaniechały wszelkich kroków ku otrzymaniu jakiejkolwiek zmiany w tém postanowieniu.

«Zresztą żaden ruch, żadne wojenne przygotowanie, żadne koncentrowanie wojsk nie daje się dotąd postrzegać w Szwecyi. Było to całkiem cóś innego w roku przeszłym; wszystko wtedy było gotowe do wzięcia udziału w walce; dziś wszystko oddycha pokojem.

«Ze wszystkich korrespondencyj najbardziej godnych wiary wynika, że Rząd Szwedzki coraz więcej zbliża się do Prussyi, zwłaszcza od Listopada roku zeszłego i zdaje się całkiem w zewnętrznej swej polityce przewodniczyć się postępowaniem Gabinetu Pruskiego i z niém się jednoczyć. Wpływ Prussyi jest obecnie przeważnym w Stockholmie; twierdzą nawet że stała wymiana listów ma miejsce między dwoma Monarchami.» (*R. I.*)

ANGLIJA.

LONDYN, *28 Kwietnia*. Na posiedzeniu Izby Gmin 26 b. m. lord Palmerston oznajmił, że uczyniono rozporządzenie o zbudowaniu w Aldershott koszarów na 10,000 ludzi. Posłane tam będą 20 pułków milicyi, 3 bataljony artylleryi polowej i dwa pułki jazdy, ale nie gwardyi ziemskiej (yeomen); ta ostatnia będzie mogła być użyta tylko przez dni ośm.

Nadto szlachetny Lord oznajmił, że położone zostały ogólne zasady reformy armii i że szczegóły są już przełożone w tym względzie pod rozbiór Departamentu Wojny. Niezwłocznie będzie o tém na Izby wniesiony projekt.

P. Roebuck, odpowiadając na pytanie P. Cobden oświadczył, że Komitet śledczy o stanie armii Sewastopolskiej zdawać będzie sprawę ze swych czynności co tydzień.

Na wczorajszém posiedzeniu P. Layard zapowiedział że poda wniosek o to, iżby Parlament oświadczył swoje nieżaufanie w Ministrach. Parlament, rzekł on, trwoży się o położenie Anglii. Wodze Rządu powinny być powierzone ludziom bardziej zdolnym, ludziom, których starania przedewszystkiém byłyby zwrócone do posuwania wojny z większą dzielnością. Aż dotąd, i to jest największą klęską Anglii, wszystko było przynoszone na ofiarę koteryjnym względom.

Lord Palmerston surowo naganiał mowę mianą przez P. Layard w Liverpool, szczególniej o tém, co on nazywa *niesłusznością* w awansowaniu oficerów. Ztąd powstała w Parlamencie wrzawa i przywoływanie do porządku. P. Layard zobowiązał się do złożenia dowodów.

Sir Ch. Wood oświadczył, iż Rząd nie odebrał z armii świeższych nowin nad te, które są w gazetach.

W Izbie Lordów, wczora, lord Albemarle zapytywał, czy będzie ogłoszone zabronienie tranzytowego handlu Pruskiego. Lord Stanley of Alderley nie dał stanowczej odpowiedzi.

— Podług *Indépendance Belge* wszystko każe sądzić, że sessya Parlamentu będzie krótka i że przy upadającej coraz wziętości lorda Palmerston, Izby zostaną rozpuszczone i nowe wybory nakazane.

— Słychać że Minister Wojny lord Panmure zamierza usunąć się z Gabinetu.

— Na 5 Maja zwołany jest wielki *meeting* w celu uchwalenia zasad *Stowarzyszenia narodowego reformy administracyjnej*, (w duchu oppozycyi zarzucanemu Ministrom przez partyą radykalną wyłącznemu mianowaniu arystokratów na posady).

— *Press*, gazeta partyi torysów, zapewnia, że Ludwik Napoleon zaniechał zamiaru jechania do Krymu, oraz że układy o pokój toczyć się nie przestają.

Przeciwnie, *Morning Herald* twierdzi, że podróż Cesarza Francuzów jest tylko odłożona.

— Sąd Admiralicyi w Londynie, na posiedzeniu 18 Kwietnia, wydał godny uwagi wyrok we względzie jednego okrętu Jońskiego, który był pojmany na morzu Czarném przez kroazera angielskiego, pod oskarżeniem prowadzenia zabronionego handlu z Rossyą. Sąd unieważnił takowe pojmanie i nakazał uwolnienie okrętu na tej zasadzie, że, podług traktatów, Rzeczpospolita Wysp Jońskich, jakkolwiek zostająca pod protektoratem Wielkiej Brytanii, ma jednak prawo być uważaną jako kraj neutralny, i że przeto handel jej z Rossyą nie może być poczytany za nieprawny.

— *Times* ogłasza depeszę następującą:

Wiedeń, 27 Kwietnia.

«Depesza telegraficzna z Wiednia, pod datą dzisiejszą, donosi, że lord Stratford of Redcliffe odpłynął z Konstantynopolu do Krymu 25 Kwietnia.»

— Telegraf elektryczny między Balaklawą i Warną jest najdłuższy ze wszystkich dotąd przeciągniętych podwodnych linij; wymierza on 377 mil angielskich. Na Krymskim brzegu przywiązany on jest do monasteru św. Jerzego, a na tureckim do przylądka Kaliacra pod Warną.

— Gazety angielskie ogłaszają depeszę z Triestu dono-

szącą o przybyciu poczty Bombayskiej z dnia 3 Kwietnia. Zdaje się że zerwanie stosunków z Persyą jest nieuniknione.

Londyn, 30 Kwietnia. Lord John Russell przybył wczora do Londynu i dziś ma zdać w Izbie Gmin sprawę ze swego posłannictwa.

— Pogłoska o dymissyi lorda Panmure okazała się mylną.

— Zapewniają, że Królowa Marya Amalija, wdowa po Ludwiku Filippie, opuści Angliją i przeniesie się do łagodniejszego klimatu, jako do Palermo lub Sewilli.

Londyn, tegoż dnia wieczorem. (Tążdrogą.) Izba Gmin słuchała dziś objaśnień lorda Johna Russell.

Szlachetny lord wykazał w swém zdaniu sprawy rozmaite koleje, przez które przechodziły układy na konferencyach. Szczegóły te są już publiczności wiadome; w zakończeniu powiedział, że kontr-propozycye podane przez Pełnomocnika Rossyi zostały odrzucone, jako uznane za nieprzypuszczalne przez Sprzymierzone Mocarstwa.

Lord Palmerston przyrzekł udzielić Parlamentowi dokumenta tyczące się układów, nie oznaczając wszakże dnia, w którym to ma nastąpić.

Sir Charles Wood obwieścił Izbie depeszę otrzymaną z Krymu od lorda Raglan; a datowaną z dnia wczorajszego. Bombardowanie nie ustaje, i oblężenie trwa zawsze, prócz chwilowej przerwy ognia z bateryj francuzkich.

Londyn, 1 Maja. (Telegraf.) Na Giełdzie dziś, Konsolidy $88\frac{9}{16}$.—Rossyjskie 5 proc. 98; 100—$4\frac{1}{2}$ procent. $88\frac{1}{4}$.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, *1 Maja.* Wieczorem 28 b. m., dnia, kiedy popełniony był zamach na życie Cesarza, oboje Cesarstwo JJ. byli w teatrze Opery-Komicznej.

Pokazuje się, że sprawca zamachu jest rodem włoch, szewc z professyi, nawrócony na protestantyzm w Londynie, dokąd się był schronił w skutek zdobycia Rzymu przez francuzów, i zkąd przybył do Paryża za pasportem Sardyńskim, pod nazwiskiem Liverani; ale zapewniają że prawdziwe imię jego jest Pianori i że jest rodem z Faenza. Sprawa jego będzie pozostawiona procedurze zwyczajnej; była już ona przywołana w Sądzie Appelacyjnym i wczora zrana Izba Oskarżeń oddała winnego pod sąd nie Trybunału Najwyższego, ale Sądu Kryminalnego (Cour d'assises) Departamentu Sekwany. W badaniach sądowych Liverani przyznał się do swej zbrodni i oświadczył iż nie ma nikogo wspólnikiem.

— W korrespondencyi *Etoile Belge* dają następujące szczegóły: «Liverani jest w sekretném więzieniu w tak nazwanym kaftanie bezpieczeństwa i jak wszyscy oskarżeni, którzy wymagają szczególnego nadzoru, zamknięty jest w celi z okienkiem we drzwiach, przez które nadzór ten może być w każdej chwili wykonywany. Mnóstwo osób znakomitych przychodziło dziś do więzienia dla oglądania go zbliska.

— P. Drouyn de Lhuys wrócił wczora do Paryża.

— Donoszą z Marsylii, z dnia 28 Kwietnia, że dnia tego rozmaite paki, zawierające rzeczy podróżne Cesarza i już zabrane na okręty, w skutek odebranego przez telegraf rozkazu zostały na powrot wylądowane. Jest to nowy dowod, że podróż Cesarza odłożona, jeżeli nie całkiem zaniechana. Tymczasem 26 Kwietnia odpłynął też z Marsylii, na okręcie *Carmel* do Stambułu, były Poseł Turecki w Paryżu Weli-pasza, i na tymże okręcie pojechało 350 żandarmów Gwardyi Cesarskiej, i dwóch urzędników Domu Cesarskiego ze 72 pakami rzeczy podróżnych.

Mimo to, niepewność w tym przedmiocie nieprzestaje panować. Rozmaite korrespondencye i gazety mówią, że właśnie dla tego Królowa Wiktorya odłożyła swój przyjazd do Paryża na 15 Sierpnia, iżby dać czas swemu sprzymierzeńcowi pojechać na Wschód i wrócić z całym plonem laurów, które zebrać tam spodziewa się, a gazeta *Presse* Wiedeńska, podług korrespondencyj z Paryża zapewnia, że wyjazd Ludwika Napoleona do Krymu naznaczony jest na 15 Maja.

— Podług Nowej Gazety Pruskiej Jenerał La Marmora wyjechał 26 Kwietnia z Paryża na Wschód, a armija Sardyńska udaje się wprost do Balaklawy, nie zachodząc do Stambułu.

— Piszą z Paryża do *Indépendance Belge* 27 Kwietnia, że P. Thouvenel, Dyrektor Wydziału policyjnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, który zastępował P. Drouyn de Lhuys podczas bytności tego ostatniego w Wiedniu, podał się do dymissyi, i że ta została przyjętą.—Dwie nowe dywizye, każda od 10,000 ludzi są skierowane do Krymu przez Tulon i Marsyliją.

— Przez Dekret z dnia 26 Kwietnia, hrabia Colonna Walewski, Poseł Francuzki przy Królowej Jmci Wielkiej Brytanii, został wyniesiony na godność Senatora.

— W gazecie *Phare de Cherbourg* czytamy: «Baterya pływająca *la Devastation* spuszczona została z warstatu w Cherbourg, 17 Kwietnia, i natychmiast odprowadzona do portu Chantereine, dla opatrzenia w kocioł parowy i maszty. Obicie jej deskami żelaznemi miało miejsce na samym warstacie. *La Devastation* założona była 5 Września, przeto budowa jej zabrała siedm miesięcy czasu.

«Taka baterya pływająca stanowi całkiem nową kategoryą statków morskich. Jej kształt szczególny, miąższy a krępy i ciężki, ze ścianami prostopadłemi, obitemi żelazem, przedziurawionemi małemi strzelnicami, daje jej jakiś pozor złowrogi i przerażający. Niepodobna ona jest do zwyczajnych statków, niepodobna i do pontonów; jest to straszliwa machina wojenna która ma cóś zupełnie udzielnego.

«*La Devastation* wymierza 51 metr wzdłuż i 13 metrów wszerz. Uzbrojona jest w szesnaście dział kalibru 50-cio funtowego, strzela kulami pełnemi; posługiwana przez kanonjerów wyborowych. Będzie na niej 200 ludzi ekwipażu i 200 ludzi morskiej piechoty. Ma trzy maszty, które zdejmują się podczas bitwy. Machina jej, obracająca śrubę Archimedesa, ma siłę 220 koni. Ciężar uzbrojonej bateryi jest prawie 14,000 tonn. Samo obicie żelazne waży 400 tonn.

«W Cherbourg też 18 tegoż m. spuszczono inny szcze-

gólny statek wojenny, kanonjerkę *l'Eclair*. Ma ona machinę siły 110 koni, która z *Etincelle*, spuszczona w przeszłym miesiącu i z baterya̧ *la Devastation* wyjda̧ w morze w przyszłym miesiącu.»

Paryż, 2 Maja. Gazeta Sądowa (des Tribunaux) potwierdza wiadomość, że przestępca Pianori będzie sądzony przez Trybunały zwyczajne. Taka jest wola Cesarska, oświadczona w pierwszej chwili po dokonanym zamachu.

— Na Giełdzie 1 Maja: 4½ procentowe 93 franki; — 3 procentowe 87 fran. 70 centimów. *(J. de S.-P.)*

WŁOCHY.

NEAPOL. P. Kokoszkin, Poseł Rossyjski, miał zaszczyt złożyć Królowi Jmci Obu Sycylij swe nowe listy wierzytelne i przedstawić na témże posłuchaniu hrabię Leona Potockiego, mającego zlecenie oznajmić Jego Królewskiej Mości o wstąpieniu na Tron N. Cesarza Alexandra II.

— Hrabia de Montemolin i Infant don Sebastjan przybyli do Neapolu w powrocie z Triestu.

SARDYNIJA. Depesza z Turynu, 26 Kwietnia, donosi, że Senat Sardyński, który 23 tegoż m. rozpoczął rozprawy nad projektem prawa o przedaży dóbr klasztornych, odroczył te rozprawy w skutek tego, iż Biskupi Sardyńscy ofiarowali się składać rocznie 900,000 franków na potrzeby niższego duchowieństwa, którego koszta utrzymania wyjęte tym sposobem byłyby z budżetu. Ta uchwała Senatu bardzo była nie miła Ministrom. Depesza 27 Kwietnia wspomina o pogłosce, jakoby P. Cavour ze swemi kollegami złożyli dymissye w ręce Króla.

— Późniejsza depesza z Turynu, z dnia 28 Kwietnia, potwierdza wiadomość o podaniu się Ministrów do dymissyi, którą Król przyjąwszy, polecił Ministrowi Wojny, Jenerałowi Durando, złożenie nowego Gabinetu. *(P. P.)*

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. *New-York, 28 Kwietnia.* Prawodawstwo Stanu Albany udzieliło negrom prawo głosowania na wyborach. *(J. de S.-P.)*

CHINY.

Odebrano w Marsylii nowiny z Chin po 7 Marca. Od 18 Lutego miasto Szang-Hai zajęte jest przez francuzów i wojska Cesarskie. Powstańcy częścią się poddali, częścią uciekli, podpaliwszy miasto w kilku punktach. Cesarscy żołnierze zaczęli byli rabować, ale francuzi powstrzymali ich od tego barbarzyńskiego postępowania. *(P. P.)*

OCEANIJA.

Pierwszy Minister Króla Wysp Sandwich, Kamehameha IV, jest kobieta, Jej Królewska Wysokość Xiężna Kamomolu. Ciekawą jest rzeczą jak też będzie przez nie rządzone potężne Królestwo Sandwich. Kollegami Pierwszego Ministra są William Lee, Kanclerz Państwa, Keoni Aur Minister Spraw Wewnętrznych, Robert Cricton Willie, Minister Spraw Zagranicznych, Elisha Allen, Minister Skarbu i Richard Armstrong, Narodowego Oświecenia. *(G. P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *2 Maja.* (Telegraf.) «Jenerał baron Hess dziś wyjeżdża do głównej kwatery.

«Wczora zbierali się na naradę hrabia Buol, P. de Bourqueney i lord Westmoreland. Hrabia Buol udał się z tej konferencyi wprost do Cesarza.»

— Korrespondencye z Wiednia gazety *Times* i gazeta *Zeit* zapewniają, że Austrya pozostanie neutralną w wojnie Mocarstw Zachodnich z Rossyą, póty przynajmniej, póki te Mocarstwa nie powiększą armij swoich o jakie 200,000 ludzi.

— Podług korrespondencyi gazety Augsburskiej jenerał Hess zaprosił Komisarzy angielskiego Crawford i francuzkiego Létang, iżby przybyli do głównej kwatery, Lwowa, na 15 Maja, to jest na dzień, w którym tam oczekiwany jest Cesarz Austryacki, mający oglądać armiją.

— 29 Kwietnia było odprawione uroczyste nabożeństwo w kaplicy poselstwa Rossyjskiego z powodu rocznicy urodzin Cesarza Jmci Alexandra II i xiążę Gorczakow dawał wielki obiad.

PRUSSY. W dniu 3 Maja, o godz. 3 po południu, Pierwszy Minister P. Manteuffel, na zgromadzonych Izbach oświadczył, w imieniu Króla Jmci, że sessya Parlamentu zostaje zamknięta

PARYŻ, *3 Maja.* Wczora krążyło po Paryżu mnóstwo sprzecznych pogłosek, a te w massie skłaniały się raczej ku pokojowi, niż ku wojnie.

— Z powodu zamachu na życie Cesarza, mówią, że śledztwo wpadło na ślad rozległego towarzystwa tajnego, mającego swe komitety po rozmaitych krajach, z których wysadzono po dwie osoby, dla losowania pomiędzy sobą: kto z nich ma popełnić zamach.

Niemasz dotąd pewności, czy Pianori jest prawdziwém nazwiskiem przestępcy, gdyż osobistość jego nie jest należycie udowodniona. Wiadomo tylko, że, pod imieniem Liverani, mieszkał na szóstym piętrze w jednym domu kwartału de la Madeleine i trudnił się tam szewstwem, ale w ostatnich czasach jeździł aż cztery razy do Londynu. Dotąd nie wydał on żadnego wspólnika i nie przestaje utrzymywać, że jedyną jego pobudką była zemsta za wyprawę francuzów na Rzym, która wtrąciła ojca jego w ostateczną niedolę.

— Słychać że P. Drouyn de Lhuys wychodzi do dymissyi z powodu niezadowolenia Cesarza, iż missya jego do Wiednia nie otrzymała zupełnego skutku.

LONDYN, *4 Maja.* Wczora w obu Izbach Ministrowie byli jeszcze zapytywani we względzie Spraw Wschodu, ale w obu Ministrowie odmówili objaśnień co do propozycyj Mocarstw, odrzuconych przez Rossyą i kontr-propozycyj tej ostatniej. Ministrowie odwołali się do protokołów Konferencyj, które wprędce będą złożone.

— Podług listów z Konstantynopolu, lord Redcliffe jedzie do Krymu, dla zadania lordowi Raglan pytań w imieniu Komitetu śledczego Londyńskiego.

— Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Lordów, lord Clarendon powiedział, że nie może wyrazić swego zdania we względzie Austryi, albowiem Konferencye są tylko zawieszone, a Austrya wiele rachuje na nowych propozycyach. Lord Derby oświadczył ztąd swe ubolewanie a lord Lansdowne zapewnił, że mimo to uzbrojenia będą bez przerwy posuwane.

— Sir Ch. Wood ozuajmił, że okręty przeznaczone do blokowania morza Białego, są gotowe do wyjścia z portów.

— Na Giełdzie 2 Maja Konsolidy 88⅞ — Rossyjskie 4½ procentowe 88.

3 Maja, o godzinie 1 po południu, Konsolidy 89,

(J. de S.-P.)

Печатать позволяется С.-Петербургъ, 28 Апрѣля 1855 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.